

Feiten over het bezit en gebruik van de elektrische fiets

Datum: 4-12-2012

Versie 2. Wijzigingen ten opzichte van versie 1 met name tabel 5.

Inleiding

Al enkele jaren vertoont de verkoop van elektrische fietsen een sterk stijgende lijn. Veel beleidsmakers hebben hoge verwachtingen over de bijdrage die de e-fiets kan leveren aan de bereikbaarheid en leefbaarheid van steden en dorpen. Andere beleidsmakers vrezen weer dat de e-fiets zal leiden tot meer verkeersslachtoffers.

Tot voor kort ontbrak het echter aan betrouwbare cijfers om de verwachtingen te kunnen staven. In de statistieken van het CBS wordt bijvoorbeeld geen onderscheid gemaakt tussen e-fietsen en 'gewone' fietsen. Daarom heeft het kenniscentrum Fietsberaad, met financiële steun van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, onderzoek gedaan naar het bezit en gebruik van e-fietsen. Hierbij is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- Data van Accell Group
- Marktonderzoek Gazelle
- Marktonderzoek TNS NIPO
- Fietsmarkt onderzoek BOVAG-RAI, GFK Panel Services
- Nulmeting Fiets Filevrij SOAB
- LIS-vervolgonderzoek
- Diverse evaluatiestudies proeftuinen
- Focusgroep en expertmeeting

Deze notitie geeft in kort bestek de belangrijkste conclusies. In het voorjaar van 2013 verschijnt het complete rapport.

Conclusies

Het aantal e-fietsbezitters in Nederland op 1-1-2012 is ongeveer 800.000. Op 1-1-2013 is dit naar schatting gegroeid tot 1 miljoen e-fietsbezitters. De cijfers in deze notitie hebben betrekking op de situatie per 1-1-2012.

Met name de vrouwen en de 60+'ers bezitten op dit moment een e-fiets. Opvallend is het relatief hoge e-fietsbezit van vrouwen van middelbare leeftijd.

Tabel 1: percentage van de Nederlandse bevolking dat een e-fiets bezit

	Man	Vrouw	Totaal
< 46	1%	1%	1%
46-60	7%	13%	10%
>60	10%	10%	10%
Totaal	4%	6%	5%

Het gemiddelde fietsbezit (e-fiets + gewone fiets) in Nederland is vrij constant. Alleen in de groep vrouwen boven de zestig zien we in de laatste tien jaar een behoorlijke stijging in het fietsbezit: van 65% naar 72%. Wij verwachten dat dit een gevolg is van de elektrische fiets.

Tabel 2: percentage van de Nederlanders dat minimaal één fiets (gewone fiets of e-fiets) bezit in 2000 en 2010

	Man		Vrouw		Totaal	
	2000	2010	2000	2010	2000	2010
< 46	79%	79%	82%	84%	81%	84%
46-60	87%	86%	88%	88%	88%	88%
>60	80%	82%	65%	72%	72%	72%
Totaal	81%	81%	80%	82%	81%	82%

Op een e-fiets wordt gemiddeld 31 km/week gefietst. Dit is aanzienlijk meer dan op een gewone fiets. Voor de gewone fiets geldt dat men minder kilometers aflegt naar mate de leeftijd stijgt. Bij de e-fiets blijft de afgelegde afstand ook bij het klimmen der jaren op peil.

Vrouwen fietsen zowel op de gewone fiets als op de e-fiets minder dan de mannen.

Tabel 3: gemiddeld aantal fietskilometers per week

	Man		Vrouw		Totaal	
	E-fiets	Gewone fiets	e-fiets	Gewone fiets	e-fiets	Gewone fiets
< 46	33,3	22,2	29,6	19,3	31,2	20,7
46-60	34,2	18,8	29,1	15,6	30,9	17,3
>60	35,4	15,3	28,3	14,5	31,6	15,0
Totaal	34,9	19,6	28,7	16,9	31,3	18,2

Kijken we naar heel Nederland, dan leggen alle e-fietsers samen 1,3 miljard km per jaar af. Dit is tien procent van het totaal gereden fietskilometers per jaar in Nederland. Het aandeel verschilt echter sterk naar leeftijd en geslacht. In de leeftijdsgroep boven de 60 jaar wordt een kwart van alle fietskilometers gemaakt door een e-fiets. Hetzelfde geldt voor vrouwen van middelbare leeftijd.

Tabel 4: Percentage e-fietskilometers ten opzichte van alle fietskilometers (e-fiets + gewone fiets)

	Man	Vrouw	Totaal
< 46	2%	2%	2%
46-60	15%	24%	19%
>60	25%	24%	24%
Totaal	9%	11%	10%

Het totale fietsgebruik (e-fiets + gewone fiets) van een gemiddelde 60-plusser is de afgelopen 10 jaar veel sterker gestegen dan van andere leeftijdscategorieën. Dit geldt met name voor vrouwen boven de zestig. Wij denken dat deze groei geheel verklaard kan worden door de toename van het gebruik van de e-fiets.

Bij vrouwen van middelbare leeftijd vertaalt de populariteit van de e-fiets zich (nog) niet in een bovengemiddelde stijging van het totale fietsgebruik.

Tabel 5: Groei aantal fietskilometers (e-fiets + gewone fiets) per persoon per jaar in de periode 2000 - 2009

	Man	Vrouw
< 46	5%	9%
46-60	8%	6%
>60	12%	19%

Onderstaande tabel geeft een schatting van de kruissnelheid van de e-fiets. Dat is de snelheid die men fietst als men geen vaart hoeft te minderen vanwege andere weggebruikers of verkeerslichten. Enige voorzichtigheid bij de interpretatie is nodig, omdat voor deze tabel meer aannames zijn gemaakt. Een vergelijking met de kruissnelheid van gewone fietsers is nog niet mogelijk, omdat vooralsnog gegevens ontbreken.

Conclusie: e-fietsers fietsen gemiddeld niet extreem veel harder dan gewone fietsers. De snelheden passen in het fietspadbeeld. De e-fietsers fietsen waarschijnlijk wel een stukje sneller dan deze mensen zouden doen zonder e-motortje

Uit de cijfers blijkt ook dat de snelheid tot 60 jaar op peil blijft. Bij 60-plussers ligt de snelheid wat lager. Is spierkracht de beperking? Of past men de snelheid aan vanwege de veiligheid?

Tabel 6: Geschatte gemiddelde kruissnelheid e-fietsers

	Man	Vrouw	Totaal
< 46	19,8	19,5	19,6
46-60	20,1	19,3	19,6
>60	18,4	17,8	18,1
Totaal	19,0	18,5	18,7